

DAGVATTEN

Allmänna befintliga dagvattenanläggningar

Att avleda nederbörd från tätbebyggelse är en av de största utmaningarna i framtidens klimat. Befintliga ledningssystem är ofta inte dimensionerade för att klara högintensiva regn och att bygga om alla system skulle vara oerhört kostsamt.

I Nordanstig kommun finns dock inte särskilt många tätbebyggda områden. De dagvattenledningsnät som finns anlades på 70/80-talet och MittSverige Vatten upplever i nuläget inga större drift- eller kapacitetstproblem med systemen.

Det finns inga verksamhetsområden upprättade speciellt för dagvatten. De områden där det finns dagvattenledningsnät ingår i verksamhetsområde för avloppsvatten (spillvatten + dagvatten).

Det finns inga allmänna dagvattenanläggningar som t.ex. fördröjningsmagasin eller dammar, dock finns ett par dagvattenpumpstationer.

När det gäller verksamheter som är prövningspliktiga enligt miljöbalken så regleras villkoren för utsläpp till mark, luft och vatten av tillståndsmyndigheten (länsstyrelse eller mark- och miljödomstolen). Tillsynsmyndigheten (länsstyrelse eller miljökontor) kontrollerar att villkoren följs samt att verksamheterna i övrigt driver sin verksamhet enligt miljölagstiftningen. För verksamheter som är anmälningspliktiga enligt miljöbalken kan miljönämnden besluta om försiktighetsmått eller förelägga om åtgärder för att förhindra exempelvis utsläpp till mark, luft och vatten. Miljökontoret bevakar också miljöaspekterna som remissinstans till byggnadsnämnden vid bygglovsprövning. Om bygglov gällande exempelvis ett garage där bilar kommer att tvättas i större omfattning eller där viss reparation av servicefordon kommer att ske så krävs en oljeavskiljare innan utsläpp kan ske till reningsanläggning eller kommunalt avlopp.

I första hand arbetar miljökontoret för att olja och andra kemikalier förvaras och hantearas så att risken för utsläpp via avloppet eller dagvattnet minimeras. I andra hand ställer miljökontoret krav på oljeavskiljare eller någon annan typ av internrening där en sådan är miljömässigt motiverad. Det finns troligen inga oljeavskiljare vid större parkeringsytor. Det finns ingen sammanställning eller register på tömning av befintliga oljeavskiljare i Nordanstigs kommun.

Vid tillsyn av verksamheter som hanterar olja eller andra kemikalier så kontrollerar miljökontoret om det förekommer utsläpp till det allmänna avloppsnätet, dagvattnet eller till den egna avloppsanläggningen.

Ansvarsfrågan kring verksameters utsläpp till det kommunala ledningsnätet för dagvatten bör klargöras. En kartläggning av anslutna verksamheter är motiverad och kan initieras av Nordanstig Vatten och genomföras i samarbete med miljökontoret.

Större snöupplag

En större upplagsplats för snö finns vid gamla Bergsjö IP där flera aktörer deponerar snö. Delar av idrottsplatsen utgörs av en gammal nedlagd kommunal soptipp som tillhör riskklass 1 enligt Länsstyrelsens MIFO-inventering. 1989 genomfördes en sluttäckning av tippens men det är osäkert hur tät det översta tätskiktet är. Tippens utbredning är under delar av grusplanen och vid sidan om denna. Upplag av snö får inte ske på den

gamla tippen eftersom det kommer att påverka lakvattenutsläppen (miljökontoret 2013). Ungefär hälften av smältvattnet från snöupplaget avrinner via diken och kulvertar mot Kyrksjön och hälften mot ån (Tekniska Kontoret, 2013).

Det finns ytterligare några fler snöupplag inom kommunen men de är mycket små.

Riktlinjer för dagvatten inom Nordanstigs kommun

Miljö kvalitetsnormer (MKN) och andra miljömål styr krav på rening av dagvatten.

Dagvattenpolicy

Ingen policy finns i Nordanstigs kommun men arbetet har påbörjats.

Ansvar för dagvatten

Det pågår en utredning där ansvarsfrågan för dagvattensystemen ska klargöras mellan Nordanstigs kommun och Nordanstig vatten. Generellt gäller att kommunen ska ansvara för dagvattenledningar och övriga avvattningsystem som inte har abonnenter d.v.s. ledningar som avvattnar områden, parker och vägar. Kommunen ansvarar även för dagvattenledningar som enbart avvattnar en kommunal fastighet som t.ex. ett servicehus eller en skola.

Kostnaden för dagvatten finansieras via VA-taxan, men någon avgiftsparameter D_f (dagvatten fastighet) finns inte implementerad i Nordanstigs VA-taxa men Nordanstig Vatten ska införa det inom de närmaste åren, då ska verksamhetsområden för dagvatten inrättas enligt vattentjänstlagen.

Slutsatser

- Ansvarsfrågan för dagvatten är viktig för kommunen, speciellt i de områden där Nordanstig Vatten i framtiden ska ta ut en avgift enligt dagvattentaxan av sina kunder. Det innebär generellt att VA-huvudmannen måste ta ett ansvar för avledning av dagvatten.
- Ett viktigt arbete med kartläggning av dagvattenledningar pågår under 2012/2013. Projektet är positivt ur samverkanssynpunkt och ger mycket konkreta resultat bland annat för att kunna diskutera ansvarsfrågan mellan Nordanstig Vatten och kommunen.
- Behov av att arbeta fram en sammanställning av befintliga oljeavskiljare (miljökontoret)
- Ansvarsfrågan kring verksamheters utsläpp till det kommunala ledningsnätet för dagvatten bör klargöras. En kartläggning av anslutna verksamheter är motiverad.

Referenser

Tekniska kontoret 2013; Muntlig information från Delshad Saleh, TK Nordanstigs kommun.